

SAMFUNDSANALYSE

Det digitale samfund

Louise K. Scheel
Seniorkonsulent, cand.jur.

Ny artikel om digitalisering

TO FORSKERE FRA KØBENHAVNS PROFESSIONSHØJSKOLE

- Digitalisering af det offentlige **flytter ansvaret** for velfærden over på den enkelte borger
- Digitalt svage borgere får pålagt større ansvar og flere opgaver, når velfærdsopgaver skal løses via digitale løsninger.
- Det fører til
 - Ulighed
 - Risiko for misbrug
 - Datatyveri
 - Og flere opgaver og udgifter i andre dele af den offentlige sektor

Konference om digitalisering

ÆLDRE SAGENS CAMPUS 30. OKTOBER 2023

To timer - tre temaer:

- **Befolkningsudfordringer** (Søren Skaarup, ITU og Lucas Honoré, Dataetisk ungeråd)
- **Retssikkerhed** (prof. Hanne Marie Motzfeldt og IMR Morten Rasmussen)
- **Civilsamfund og kommunal hjælp** (Ældre Sagens Stig Ryhl og Senior Digital Aalborg)

Politikere: Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Alexander Ryle (LA), Mona Juul (K) og Stinus Lindgreen (RV)

Publikum:

Ca. 100 tilhørere fra organisationer og myndigheder

Undersøgelse af digital udfordrethed

EPINION OG ÆLDRE SAGEN 2023

- **Digitalisering er en udfordring for mange – ikke kun for ældre!**
- Vi har blandt andet undersøgt i hvilket omfang befolkningen:
 - **Oplever** at have **udfordringer** med det digitale.
 - Oplever at være **nødt til at anvende** digitale løsninger i deres hverdag, selvom de ikke har lyst
 - Oplevelsen af **utryghed** ved at bruge digitale løsninger, de ikke har prøvet før
 - Har **behov for hjælp** til det digitale og føler sig **afhængige** af hjælp.
 - Gerne vil kunne få **kontakt til et menneske** ved siden af de digitale løsninger.

Udvalgte tal

DEN KVANTITATIVE DEL AF UNDERSØGELSEN

- 86 pct. af befolkningen er helt enig eller enig i, at det også er vigtigt at kunne komme til at **tale med et menneske** ud over
- Hver tredje (33 pct.) i aldersgruppen 75-84 år oplever, at det digitale gør det **svært at være medborger** – det samme gælder 43 pct. af personer på 85 år eller ældre.
- Mere end hver tredje (38 pct.) i aldersgruppen 75-84 år er **uenige i**, at **det digitale gør deres hverdag lettere** – det samme gælder 51 pct. af personer på 85 år eller ældre.
- 41 pct. af befolkningen **har behov for hjælp til det digitale** en gang imellem eller oftere.
- Cirka hver fjerde over 75 år oplever, at digitaliseringen gør, at de **ikke kan klare sig selv.**

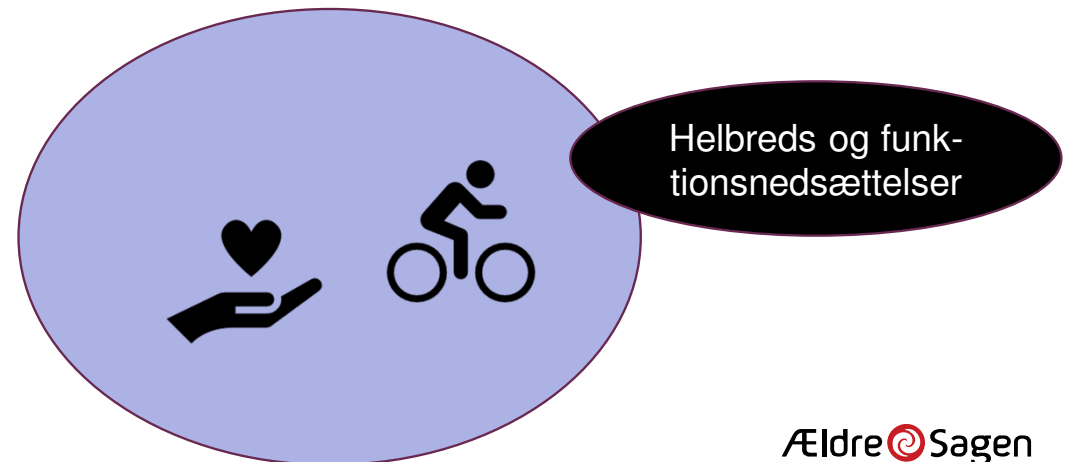
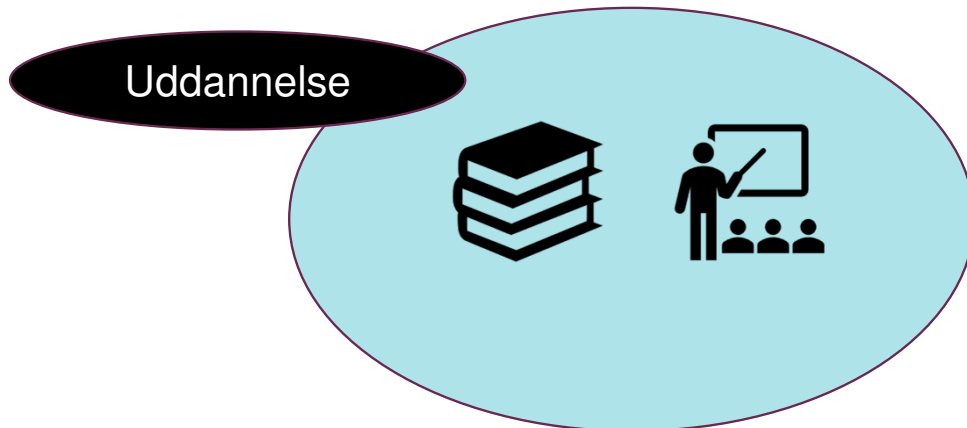
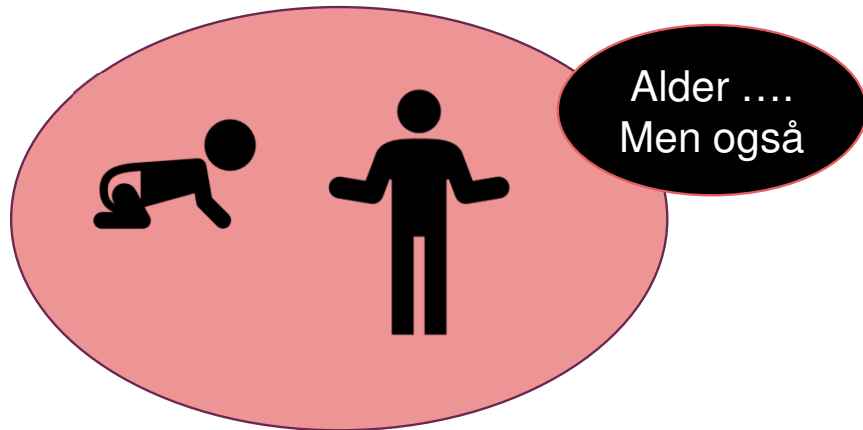
Udvalgte citater

DEN KVALITATIVE DEL AF UNDERSØGELSEN

- "Mit barnebarn på 10 år lagde alle programmerne ind på min computer. Det er jo nærmest ydmygende, at jeg ikke kan det med al min livserfaring" **Kaj 77 år, tidl. læge.**
- "Det irriterer mig, fordi jeg inde i mit hoved synes, at jeg var rigtig godt med og også vejledte andre. Man prøver at holde hjernen i gang, men selvom du følger med, så er det ikke nok" **Signe 77 år, tidl. lægesekretær**
- "Man er utrolig afhængig af andre. Og det har jeg det ikke godt med. Jeg har altid sat en ære i at klare mig selv trods min sygdom. Det er svært at være afhængig af andres hjælp. Jeg har klaret mig selv tidligere, så jeg synes at man er blevet gjort lidt hjælpeløs, uden at man ville det" **Renee, 68 år, landmand**
- "Det burde være lettere at få hjælp. Så det er nemmere at komme i kontakt med nogen, altså folk på kommunen. Hvis vi skal ind på kommunen skal vi bestille tid digitalt. Tidligere, hvis man havde noget, gik man ind i den afdeling det drejede sig om, og tog en snak med nogen, og de ordene tingene for én. Det var betjening." **Carl, 79 år, tidl. pædagog**

Hvad spiller en rolle?

DET ER EN BEFOLKNINGSUDFORDRING IKKE ET ALDERSPROBLEM

Konsekvenser

DE SEKS PRIMÆRE OMRÅDER

- **Identitet** fx umyndiggjort, uselvstændig, hjælpeløs og afhængig, når det digitale gør, at de ikke føler, at de kan klare sig selv.
- **Socialt** fx det sociale liv for flere på grund af aldersbetingede udfordringer og forstærkes yderligere af en digital barriere
- **Økonomisk** fx oplever at blive pålagt flere udgifter eller opnår færre rabatter og tilskud
- **Sundhed** fx adgangen til deres egen læge er blevet indskrænket, og at det kan være svært at få bestilt tid i det korte tidsrum, hvor telefonen er åben. Andre nævner, at kommunikationen med det offentlige sundhedssystem i høj grad er blevet digital,
- **Sammenhængskraft** fx kommunikationen har ændret sig med digitaliseringen, og at samtalen er forsvundet.
- **Medborgerskab** fx funktionelt: svært at få information om rettigheder; socialt: manglende respekt og anerkendelse